

XIX JORNADA DE ANESTESIOLOGIA EN ENFERMERIA

Ponència presentada per Mónica Vallejo en el Congrés de Anestesia, celebrat el 4 de novembre de 2016 en Barcelona.

TERAPIES ALTERNATIVES PEL TRACTAMENT DEL DOLOR

MEDICINA TRADICIONAL XINESA

La M.T.X és una medicina ancestral que ve de l'antiga Xina amb antiguitat de mes 3,000 anys de historia.

Sistema per **preservar i recuperar la salut** es basa en treballar l'equilibri i l'harmonia del individu, tenint en compte que el cos humà és més que la suma dels seus components i que es troba en interrelació constant amb el seu entorn.

La **salut** és un **estat d'harmonia, benestar i adaptabilitat**.

Les **malalties** es produeixen quan existeix un **desequilibri**

PERQUE ES DIFERENT LA M.T.X?

La medicina Xinesa es considera una disciplina **holística**, busca el confort integral en la persona.

Individualitzada, cada individu pateix i viu la seva malaltia de diferent manera que els altres.

Preventiva en patologies cròniques ensenyen al pacient a l'auto control.

Busca **l'arrel del problema**.

Equilibra l'organisme.

Autoajuda a **conèixe't**.

Ecològica

COMO FUNCIONA?

- Regularitzant els desequilibris: excessos / dèficits , factors externs / interns.
- Des de la pell(superfície) s'arriba als òrgans(interior) en desequilibri.
- Les teories Yin Yang.
- 5 elements .
- Substàncies bàsiques del cos Qi, Xue, Jinye, Jing, Fu / Zang.
-

SIGNES I SIMPTOMES

Observació: l'aparença i el comportament de l'individu, la pell, la llengua, el recorregut dels meridians, la constitució física, el dit índex als nens.

Auscultació: To de veu, expressió verbal, la respiració, la tos, el singlot, l'esternut, el vòmit, l'eructe.

Olfacció: olor corporal i olor de secrecions corporals.

Interrogatori: Sobre el FRED/CALOR, el dolor, la sudoració, la son, el menjar/dieta, les parts del cos, femta/diüresi

Palpació: El pols, el cos.

Teràpies alternatives

Acupuntura, Electroacupuntura, auriculo acupuntura, Fitoteràpia, Tuina, Qigong, Moxibustió.

L'ACUPUNTURA

L'acupuntura amb una antiguitat de 2,500 anys (Vickers A,1999) és un mètode que consisteix bàsicament en la inserció d'agulles en determinats punts del cos humà amb finalitats terapèutiques. La inserció de les agulles es realitza per uns canals o meridians.

Existeixen 12 canals principals. Són en nombre de 12 i bilaterals. Es defineixen en funció de la dialèctica Yin Yang: 3 canals Yin de la mà, 3 canals Yin del peu, 3 canals Yang de la mà i 3 canals Yang del peu. Els canals principals presenten un trajecte superficial i un trajecte profund.

La malaltia apareix en el moment que es desequilibra el fluxe del Qi i apareix el *dolor*. L'etiologia de el desequilibri energètic de qualsevol patologia dolorosa pot estar relacionada amb les energies patògenes tal com el Vent, el Fred, la Humitat i la Calor són les causes directes dels processos dolorosos que es manifesta.

Les emocions com : La còlera, la tristesa, la preocupació, l'alegria i la por tenen un paper important en les causes de desequilibri energètic.

Les mucositats i les flemes juntament amb el estancament de sang també genera obstrucció del Qi.

Altres causes: alimentació, fatiga, traumatismes, activitat sexual, etc.

COM ES VALORA EL DOLOR?

- Com va començar?
- Des de quan, agut / crònic?
- Naturalesa del Dolor?
- Localització, a on és?
- Factors que afecten al dolor, millora o empitjora amb la pressió, descans, calor?.

COM ES FA EL DIAGNOSTIC?

Realitzar el diagnòstic es la part molt important. En el diagnòstic es valoren tots els sistemes funcionals que componen l'individu (aspectes emocionals, mentals, energètics i físics), i d'un d'altra, que tots els signes i símptomes es consideren personals, manifestacions de disharmonies pròpies d'una persona individual, única i irrepetible.

El dolor tendeix a presentar-se en dues varietats: aguda i crònica.

El tractament de l'acupuntura pot ser molt útil per a tots dos, però els objectius del tractament són diferents. El dolor agut és la varietat més simple. El dolor agut tal i com un esquinç al turmell apareix el dolor sobtat ... L'acupuntura pot reduir la inflamació i alleujar el dolor. Els tractaments freqüents solen ser per un període curt de temps.

En canvi el pacient amb dolor crònic concretament mes de 6 mesos de dolor el tractament es de mes llarga durada. Existeixen altres símptomes associats al desencadenament del dolor, com la tensió muscular, els espasmes, la rigidesa o la debilitat. Poden desencadenar també cert grau de pèrdua de mobilitat o funcionalitat, per part del pacient a causa del dolor. El dolor crònic empitjora amb les emocions com: frustració, ràbia o por..

QUIN SON ALS EFECTES DE L'ACUPUNTURA ?

- Alleuja completament o reduir considerablement el dolor
- Regula els límits de sensibilitat
- Millora la capacitat de gestionar el dolor
- Regula les emocions
- Augmenta l'energia vital
- Augmenta la capacitat de realitzar les funcions quotidianes
- Millora la qualitat de vida
- Redueix o elimina la de medicació crònica.

L'acupuntura es pot fer servir en les diferents especialitats: Medicina Interna, Ginecologia, Traumatologia, Pediatria, Cirurgia, O.R.L, Oftalmologia, Urologia, Psiquiatria, Dermatologia..

La O.M.S (Organització Mundial de la Salut) avala un document amb unes 49 malalties, que per la seva evolució y efectivitat són recomanades de tractar-se amb acupuntura.

Bibliografía

Apps.who.int/iris/bitstream/10665/95008/1/9789243506098_spa.pdf?ua=1 - 464k

Aznar J. y Pérez J.M, Acupuntura y dolor articular agudo. Barcelona 1.998. Editorial Masson. P: 9 – 15, 17 – 26

Brinkhaus B, Witt CM, Jena S, et al. Acupuncture in patients with chronic low back pain: A randomized controlled trial. *Arch Intern Med* 2006;166:450–457.

Eficàcia de l'acupuntura en el dolor cronicó y cuidados paliativos. Ministerio de sanidad y consumo 2007. Martinez Pecino, Flora

Ez Edgardo, Neurofisiología de la acupuntura. 1ª ed.: Buenos Aires: Serendipidad, 2005. p 35-49, 88

Geng S. Practical TCM — Acupuncture and Moxibustion. Beijing: New World Press, 1991

G. Stux- B. Pomeranz. Fundamentos de acupuntura cuarta edición Springer- Verlag Ibérica, Barcelona 2000. P 1-5. 7-29

González G Roberto, Medicina tradicional china. El primer canon del emperador amarillo. Editorial Grijalbo. México año 1997. p 245

López G, Aldo V. Tratamiento con acupuntura del esguince de tobillo. *Rev Cubana Med Deport Cult Fis.* 1991;2:106-10

Lee JH CT, Lee MS, Lee H, Shin BC, Lee H. Acupuncture for acute low back pain: a systematic review. *Clin J Pain* 2013; 29 (2): 172-85.

Lunderberg T, Hurtig T, Lunderberg S. Long-term results of acupuncture in chronic head and neck pain. *The Pain Clinic* 1988; 2: 15-31.

Macciocia Giovanni, los fundamentos de la Medicina China. Un texto de consulta para Acupuntores y fitoterapeutas p 195-201. Aneid Press 2001

Salud OMS. Estrategia de la OMS sobre medicina tradicional 2002-2005. 2002

Stux G, Pomeranz B. Fundamentos de Acupuntura. Cuarta edición. Barcelona. Springer- Verlag Ibérica. 2000

Sun Y, Gan TJ. Acupuncture for the management of chronic headache: a systematic review. *Anesth Analg.* 2008; 107(6):2038-47.

Nguyen Van Nghi S, Recours Nguyen C. Medicina tradicional china. Madrid: Editorial IBB; 1985
Ponce, D. (2010). El dolor de espalda y las emociones. Barcelona. Plataforma editorial.

Kaptchuk TJ. Acupuncture: Theory, efficacy, and practice. *Ann Intern Med.* 2002;136:374-383.

Zhang Q, Yue J, Lu Y. Acupuncture treatment for chronic knee pain: Study by Hinman et al underestimates acupuncture efficacy. *Acupunct Med.* 2015;33(2):170.